

Lliçons de vida

written by Josep M. Boixareu Vilaplana | 20 de febrer de 2022
Amigues, amics,

A mesura que et vas fent gran vas veient la mort més a prop. Jo no tinc gens de ganes de morir-me, però la mort no m'espanta. Sí que m'afecta veure com van morint amics i familiars més joves que jo. Cada vegada em pregunto: per què em passen al davant? Per a mi és una pregunta sense resposta. Potser els biòlegs, els metges, els filòsofs tenen respostes. Soc molt escèptic respecte a totes les respostes sobre aquest fet que és tan normal com la vida. Diuen que entendre bé la mort és entendre bé la vida. Jo l'accepto però no l'entenc; per tant, no dec entendre bé la vida. Tampoc no sé si entenc la vida, el que no entenc és aquest món en què vivim, en el sentit d'humanitat. Avui, Sant Mateu, ens parla de les Benaurances; és el meu Evangeli preferit. Entenc que, en conjunt, vol dir: Benaaurats els malaurats.

El més bonic que recordo sobre la mort és el poema de Santa Teresa de Jesús, també coneguda com a Santa Teresa d'Àvila que fou la primera doctora de l'Església i la primera que va intentar renovar-la, com ara ho està intentant el papa Francesc. El poema citat, que a tots ens sona, diu en la primera i darrera estrofes: "Vivo sin vivir en mí/ y tan alta vida espero/ que muero porque no muero" (...) "Acaba ya de dejarme/ vida, no me seas molesta;/ porque muriendo, ¿qué resta,/ sinó vivir y gozarme?/ No dejes de consolarme,/ muerte, que así te requiero;/ que muero porque no muero". Quina creació arran de la mort! Quina profunditat espiritual! Quina bellesa poètica!

Una de les morts més famoses de la història, a banda de la de Jesucrist, és la de Sòcrates que coneixem gràcies als seus millors deixebles Plató i Xenofont, perquè ell només practicava l'oralitat. Sòcrates va ser jutjat i condemnat a

mort per les seves idees i es va sotmetre voluntàriament a la sentència bevent la copa de cicuta que li van oferir. Ell entenia la mort com una bona amiga. Aquí em podria estendre sobre el dilema de l'eutanàsia. Sí, encara que ja estigui legalitzada amb condicions, no deixa de ser un dilema per a creients i no creients, però aquí i avui no és el lloc per parlar-ne.

Tots hem sentit parlar de la pau dels cementiris. Sí, tret de quan hi ha enterraments, el silenci hi senyoreja; suposo que la pau, també. Tots els que estan en nínxols o sota terra hi dormen en pau. No tracto de ser macabre sinó reflexiu. És la meva mare, EPD, qui em fa reflexionar. Vaig tenir una germana que no vaig arribar a conèixer que va morir l'any 1936 a Badalona. Una vegada, amb els meus pares i germanes, vam anar a veure el seu nínxol al cementiri d'aquesta ciutat. En un moment determinat la meva mare va dir: "Anem, aquí només hi ha els ossos de la nena, ella és al cel". Ho he recordat tota la vida. Era una dona creient i, almenys a mi, em va donar una lliçó de fe. Per això parlo de la mort amb una certa tranquil·litat. Quan per Tots Sants vaig al cementiri de Llerona, on hi reposen pares, avis i cunyat, ho faig amb un cert simbolisme (que crec que no fa mal) perquè recordo les paraules de la mare davant el nínxol de sa filleta. Sento, però, una gran pau interior.

La pau, sobre la que Santa Teresa de Calcuta, també coneguda com la Mare Teresa de Calcuta, deia: "La pau comença amb un somriure"; ella que havia acompanyat tantes persones en la mort...

Acabo aquesta bona o mala reflexió sobre la mort i els cementiris amb un fragment del segon poema de *Cementiri de Sinera* d'un dels nostres grans poetes contemporanis, Salvador Espriu:

Quina petita pàtria

encercla el cementiri!

Aquesta llar, Sinera,
turons de pins i vinya,
pols de rials. No estimo
res més, excepte l'ombra
viatgera d'un núvol.

El lent record
dels dies
que són passats per sempre.

Vostre,